

INFORMACIJE I SAVETI U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI

BILTEN

9

www.psssle.com

GOD. XI BR.9
Štampano 10.09.2018.
500 primeraka

Sadržaj

Standard dobre poljoprivredne prakse -Boban Stanković	strana 3 -4
Bilten radova u voćarstvu i vinogradarstvu u mesecu Septembru 2018 godine Nenad Stefanović	strana 4-5
Sušenje kajsije- Mirjana Petrović	strana 5
Rasadnička proizvodnja - Aleksandar Mitić	strana 6
Crvenilo kukuruza- Bojana Karapandžić	strana 6-7
Upotreba stajskog đubriva - zapostavljena - Jelena Stojiljković	strana 7-8
SUZBIJANJE KOROVA U RASADNICARSKOJ PROIZVODNI VOĆAKA I VINOVE LOZE Gordana Jovanović	strana 8
Pravilna upotreba prskalica ili atomizera Igor Ristić	strana 9
Sistem tržišnih informacija poljoprivrede Srbije	strana 10-11
Realizovane agroponude savetodavaca PSSS Leskovac	strana 12

AGROPONUDA

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Agroponuda omogućava marketing informacije o ponudi voća, povrća, žive stoke i žitarica. Ova berza poljoprivrednih proizvoda koju je pokrenulo Ministarstvo poljoprivrede plasira informacije o ponudama proizvođača koji se bave voćarstvom, povrtarstvom, ratarstvom i stočarstvom.

PSSS Leskovac sa svojim savetodavcima, pomoći će Vam u plasmanu viškova proizvoda proizvedenih na vašim gazdinstvima.

Poljoprivredni proizvođače posetite internet stranicu www.agroponuda.com ili nam se obratite ukoliko VI žele da ponudite svoj proizvod.

Standard dobre poljoprivredne prakse (GLOBAL GAP) - sertifikacija

Nagla industrijalizacija, upotreba sredstava kao što su aditivi, hormoni, pesticidi, antibiotici itd., dovela je do nezadovoljstva potrošača i do gubitka poverenja u institucije zadužene za kontrolu bezbednosti hrane u Evropskoj uniji. Zahtevi potrošača da kupuju prirodne, ukusne i sveže proizvode, proizvedene na "prirodan i zdrav način i to u procesu koji ne narušava životnu sredinu, sve su naglašeniji. GLOBALGAP je međunarodni standard, usvojen od strane zemalja EU a nastao na osnovu inicijative trgovinskih lanaca i konzorcijuma, kako bi se obezbedila zdravstvena ispravnost primarne proizvodnje voća i povrća. On je jedan od globalno najraširenijih standarda koji se odnose na primarnu proizvodnju svežeg voća i povrća, prateći proces već od formiranja zasada, preko primene agrotehnike, zaštite i prihrane bez mogućnosti kontaminacije nedozvoljenim primesama. Obuhvata proizvodnju primarnih poljoprivrednih proizvoda i aktivnosti nakon berbe.

Ovaj standard je zamišljen da pruži garanciju maloprodaji i potrošačima, kao i tome da su preduzete sve mere i kontrole da bi proizvod bio bezbedan po zdravlje potrošača. GLOBALGAP obuhvata sisteme sertifikacije voća, povrća, cveća i ukrasnih biljaka, ribarstva, stočarske proizvodnje i integrisane poljoprivredne proizvodnje, koji se primenjuju u više od 80 zemalja u svetu. Stvoren kako bi pružio informaciju potrošaču na koji način je proizveden određeni poljoprivredni proizvod kojeg kupuje.

Sledi dobru poljoprivrednu praksu (GAP) koja je postavljena po principu HACCP (Hazard analyses and Control Critical Points-Analiza rizika i kontrola kritičnih tačaka). U osnovi ovog standarda je smanjivanje svih rizika po kontaminaciju zemlje, voća i povrća u poljoprivrednoj proizvodnji, na prihvatljiv nivo. Sama suština standarda je slična HACCP Sistemu, jer se na osnovu analize rizika u primarnoj proizvodnji, definišu kritične tačke gde može doći do kontaminacije, određuju se parametri čijim merenjem i kontrolisanjem pratimo nivo rizika u tim tačkama. Cilj GlobalGAP-a je jačanje poverenja kod kupaca sa aspekta kvaliteta i zdravstvene ispravnosti poljoprivrednih i drugih primarnih proizvoda kao i smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu dosadašnjim načinom poljoprivredne proizvodnje, sigurnosti zaposlenih u poljoprivrednoj proizvodnji i uzgoja životinja.

OSNOVNI ZAHTEVI KRAJNJIH KUPACA SU:

Zdrava, kvalitetna i biološki vredna hrana
Odgovornost proizvođača prema zaštiti čovekove okoline
Human odnos prema zaposlenima na gazdinstvu
Briga za dobrobit životinja

Postupak sertifikacije:

sertifikacija podrazumeva posetu ocenjivača koji utvrđuje usaglašenost sa zahtevima GLOBALGAP-a, predlaže inovativne ideje u pogledu ispunjenja zahteva i predlaže mere za unapređenje.

sertifikat delom služi za komunikaciju između proizvođača i trgovaca;

gazdinstva koja proizvode više proizvoda se redovno proveravaju jednom godišnje i eventualno, u retkim slučajevima moguće su dodatne nenajavljene posete;

sertifikacija se odnosi na registrovane površine i proizvode individualnog proizvođača (grupe proizvođača, zadruge), a sertifikat važi godinu dana.

Proizvođač treba da prođe obuku od strane kompetentne organizacije za primenu GLOBALGAP standarda.

Proizvođač ili grupa proizvođača, samostalno ili uz pomoć konsultanta koji nema veze sa sertifikacionim telom, mora da u skladu sa standardom:

Osposobi objekte i opremu za dobru poljoprivrednu i higijensku praksu

Obezbedi inpute iz legalnih tokova za koje postoje odgovarajući dokazi o kvalitetu i zdravstvenoj ispravnosti
Sačini pisana radna uputstva koja su potrebna

Ustroji neophodne evidencije i redovno ih vodi radi obezbeđenja dokaza o primenjenim aktivnostima i sledljivosti, od čega je šta rađeno, čime je i na koji način tretirano i kuda je otišlo.

Obezbedi adekvatan transport i skladištenje inputa i proizvoda

Obezbedni adekvatno snabdevanje vodom

Obezbedi adekvatno upravljanje otpadom

Obezbedi uslove za pravilno rukovanje agrohemikalijama

Obuči zaposlene o pravilima dobre poljoprivredne i higijenske prakse i o održavanju lične higijene

Uspostavi kontrolu prisustva štetočina

Uspostavi sistem obeležavanja svega na gazdinstvu (da se zna šta je šta)

Uspostavi sistem deklarisanja-označavanja proizvoda pre isporuke

Uspostavi sistem kontrolisanja tokom proizvodnje i na kraju pre isporuke

Sprovede internu proveru-sam sebe prekontroliše da li je sve kako treba i to evidentira u svojoj Kontrolnoj listi (Ček listi)

Kako uspostaviti GLOBALGAP Sistem?

• Planirajte:

Utvrđite područje primene, referentna normativna dokumenta i opciju GLOBAL G.A.P. sertifikacije; zahteve za kvalitet (zahtevi korisnika) i bezbednost (zakonski propisi) poljoprivrednog proizvoda

• Uradite:

Obezbedite uslove, izradite dokumentaciju i primenite praksu uz vođenje svih zapisa u skladu sa zahtevima odgovarajućih normativnih GLOBAL G.A.P. dokumenata

• Merite i vrednujte:

Pratite i merite procese, proizvode i GLOBAL G.A.P. praksu u skladu sa izabranom opcijom sertifikacije i poredite ih sa politikom, ciljevima i zahtevima za proizvod i analizirajte rezultate.

• Delujte:

Preduzmite akcije za stalno poboljšavanje performansi GLOBAL G.A.P. sistema.

NAPOMENA:

Koristi koje se ostvaruje implementacijom sistema GlobalGAP su mnogobrojne. Povećana bezbednosti agrarnih proizvoda, smanjenje se opasnosti od trovanja hranom, raste odgovornost proizvođača prema zaštiti čovekove sredine, poboljšana komunikacija unutar lanca snabdevanja, pojačana briga o zaposlenima, stalna kontrola, veća konkurentnost na tržištu, smanjenje troškova, smanjenje broja zakonskih tužbi, usklađenost sa zakonima i propisima, omogućen pristup međunarodnom tržištu, povećano poverenje kupaca i drugih zainteresovanih strana.

Boban STANKOVIĆ, dipl.ing.polj.

Bilten radova u voćarstvu i vinogradarstvu u mesecu Septembru 2018 godine

Mesec Septembar se odlikuje po završnim radovima tekuće proizvodne godine u voćarstvu i vinogradarstvu. Naime u ovom mesecu se svode bilansi uspešnosti proizvodnje. Od radova ,koji su ostali, je samo berba za pojedine vrste voća i grožđa. Pošto su meseci Avgust i Septembar bili skoro bez kiše, a nije bilo uslova za navodnjavanje, sazrevanje jabuke se je malo produžilo ,tako da proizvođači ove vrste voća, tek ovih dana razmišljaju o početku berbe. Preporučuje se proizvođačima koji svoju proizvodnju čuvaju i improvizovanim objektima za čuvanje plodova po mogućstvu upotrebe novu ne korišćenu ambalažu, ako nisu u mogućnosti to da urade da staru ambalažu potope u 0,7 % rastvor preparata na bazi bakra, i istu ostave da se osuši pa tek onda koristi. Pri branju oraha obratiti posebno pažnju kako se isti čuvaju, iste čuvati u provetrenim prostorijama i to u holandezima ili mrežastim vrećama.

Kod maline i kupine treba se iskoristiti ovako fino vreme, da se kod isih, izdanci prorode i usprave uz naslon, kako bi se jesenji radovi mogli obaviti bez smetnji, kod istih u ovom mesecu treba izvršiti i zadnje tretiranje Cu preparatima, kako bi se uticalo na bolje sazrevanje letorž

asta a samim tim isti spremili za niže zimske temperature. Pošto je godina bila izuzetno teška za zaštitu ,ovu meru treba primeniti i na ostale vrste voća. Ko je šljivu brao krajem Avgusta i stavio u kominu, oko 20 Septembra bi trebao da vrši destilaciju iste, da ne bi došlo do sirćetnog vrenja a samim tim i gubitka alkohola.

Što se tiče vinove loze, sorte za kvalitetna vina, vinogradari trebaju stalno kontrolisati prisustvo šećera u grožđu, jer to će odrediti momenat početka berbe. Nije poželjno da šećera bude više od 22% da bi ostao dobar

odnos šećera i kiselina u širi, što kasnije i uslovljava kvalitet vina..Ko nije u mogućnosti to sam da uradi može da donese prosečne uzorke grožđa u PSS-Leskovac gde će mu se Refraktometrom to za kratko vreme izmeriti,bez ikakve novčane nadohnade. Kod crnih sorti koje ranije sazrevaj (Burgundac,Game,Game bojadiser) Septembar je mesec u kom se ove sorte beru Kod mladih vinograda gde nisu postavljeni stubovi i potporna žica sada je pravi momenat da se to uradi.

dipl. ing. Polj.Nenad Stefanović

Sušenje kajsije

Apopleksija kao pojava prevremenog iznenadnog sušenja kajsije vrlo je raširena i to kako u zemljama Evrope, tako i u ostatku sveta. Svi činoci prema načinu delovanja na pojavu apopleksije mogu da se razvrstaju u tri grupe: ekološki činoci, biološki činoci neparazitne prirode i biološki činoci parazitne prirode.

Ekološki činoci koji u velikoj meri doprinose širenju i masovnosti apopleksiji kajsije su:

- pojava mraza i kolebljivih temperatura, naročito poznih mrazeva koji izazivaju pucanje kore i izmrzavanje tkiva, stvarajući rane na deblu i ramenim granama kroz koje nastaje infekcija patogenim izazivačima;
- pojava suvišnih voda u zemljištu koje izazivaju gušenje (asfiksiju) korena ili podstiču razvitak parazitnih gljiva u zemljištu;
- pojava suše u toku vegetacije, naročito pri obilnoj rodnosti kada se voćke suviše iscrpljuju i ostaju bez dovoljno rezervnih materija u tkivima, zbog čega postaju podložne izmrzavanju ili napadu patogenih izazivača u toku mirovanja.

Dobrim izborom lokaliteta i zemljišta za podizanje zasada kajsije, kao i odgovarajućom negom voćaka, ovi nedostaci mogu znatno da se umanje ili potpuno eliminišu.

Grupa bioloških činilaca neparazitne prirode koji najviše deluju na prevremeno sušenje kajsije čine:

- anatomsko-fiziološka inkompatibilnost između podloge ili posrednika i sorte;
- loš izbor podloge i njena nedovoljna adaptivnost prema zemljišnim uslovima;
- osetljivost sorte prema ekološkim činiocima i patogenim izazivačima sušenja;
- uticaj visine kalemljenja;
- uticaj gustine sadnje;
- nepravilna i neblagovremena primena agrotehničkih mera, a naročito nedovoljna ishrana, zaštita i vlažnost zemljišta.

Grupa bioloških činilaca parazitne prirode čine neke patogene bakterije, gljive, virusi i mikoplazme koje pojedinačnim ili uzajamnim delovanjem direktno izazivaju izumiranje stabala kajsije, ili u sadejstvu sa drugim činiocima doprinose ubrzanju procesa izumiranja i masovnost pojave. U kontinentalnim i umerenokontinentalnim klimatskim uslovima, kakvi uglavnom vladaju u našoj zemlji, najznačajniji patogeni izazivači prevremenog sušenja kajsije su: bakterija (*Pseudomonas syringae*) i gljive (*Cytospora cincta*, *Verticilium dahliae*, *Phytophthora* spp., *Monilia laxa*, *Gnomonia erythrostoma*, *Eutypa laata*, *Armillaria mellea*, *Roselinia necatrix*). Pojedini virusi i mikoplazme mogu da izazovu prevremeno sušenje (apopleksiju) kajsije, kao što su: *Prunus stem pitting virus*, *Virus kompleksa hlorotičnog lišća kajsije*, *Virus rupičavosti i uzanog lista*, *Hlorotično lišće u obliku levka i proliferacija letorasta*.

Iz navedenog se vidi da postoje mnogi činoci ekološke, biološke i patogene prirode koji uzrokuju prevremeno sušenje (apopleksiju) kajsije. Da bi se štete od apopleksije umanjile ili potpuno otklonile, a na osnovu determinisanih i utvrđenih uzročnika, potrebno je sprovoditi odgovarajuće preventivne ili kurativne mere zaštite.

Mirjana Petrović, dipl.inž.polj.

Rasadnička proizvodnja

Zadatak rasadničke proizvodnje je umnožavanje i proizvodnja kvalitetnog sadnog materijala. Svaka osbiljna voćarska proizvodnja mora da se zasniva na kvalitetnom početnom, startnom sadnom materijalu a i kasnije obnavljanje celokupnog voćarskog fonda. Voćni rasadnici su temelji voćarske proizvodnje. Pošto rasadnička proizvodnja ima veoma važne zadatke ona treba kao proizvodna organizacija ispoštovati određene kriterijume. Voćni rasadnik mora biti podignut na zemljištu dobrih proizvodnih osobina, nalaziti u blizina saobraćajnih komunikacija, imati sistem za navodnjavanje, sistem zaštite od nevremena i zaposliti adekvatnu stručnu radnu snagu raznih specijalnosti.

Sve faze u proizvodnji u voćnom rasadniku zahtevaju određeni organizacioni, prostorni i vremenski okvir kao i određeni infrastrukturni objekte. U rasadničkoj proizvodnji, broj tehnoloških faza procesa je u zavisnosti od bioloških specifičnosti vrsta koje se proizvode, i moraju sve faze biti uključene u procesu proizvodnje. Početni odabrani semenski i sadni materijal mora biti od elitnog sortifikovanog i genetski čistog materijala. Proces proizvodnje moraju voditi lica raznih specijalnosti i sa visokom stručnom spremom i tehnologija proizvodnje mora biti prilagođena zahtevima voćnih vrsti i uslovima gajenja.

Kvalitet dobijenog sadnog materijala zavisi od stručnosti vođenja svih operacija u procesu proizvodnje kao i nadzor inspekciskih organa države. Proizveden sadni materijal treba da se odlikuje ujednačenim i visokim kvalitetom i besprekornim zdravstvenim stanjem. Voćni rasadnici moraju imati saradnju sa institutima za voćarstvo i vinogradarstvo kao i sa stručnim i naučnim službama. Preko instituta, fakulteta rasadnici moraju stalno da prate kretanje u voćarskoj proizvodnji a posebno uvođenje u proizvodnju novih sorti i selekcija kao i zahteve tržišta za pojedinim vrstama sadnog materijala.

Mr. Mitić Aleksandar

Crvenilo kukuruza

Obilaskom useva kukuruza na našem području, krajem jula i tokom avgusta, na pojedinim parcelama uočeno je prisustvo biljaka sa simptomima crvenila kukuruza. Bolest crvenilo kukuruza prouzrokovana je Stolbur fitoplazmom.

Početni simptomi ove bolesti javljaju se krajem jula, i to u vidu crvenila glavnog nerva na listu kukuruza u zoni klipa. Vremenom dolazi do širenja crvene boje i na ostatak lista. Na stablu i komušini se takođe mogu uočiti simptomi bolesti. Na klipu dolazi do različitih deformacija i poremećaja u sazrevanju (savitljivi klipovi, zrna sitnija, štura, često nisu ni formirana). U kasnijim fazama razvoja bolesti može doći i do sušenja čitave biljke. Samim tim prinos može biti znatno umanjen.

Prouzrokovatelj crvenila kukuruza je Stolbur fitoplazma. Fitoplazme su prokariotski organizmi bez ćelijskog zida, koji nastanjuju floemske sudove biljaka, i nisu u stanju da prežive van ćelija domaćina. Sa biljke na biljku prenose se vektorima. Vektor Stolbur fitoplazme je cikada *Reptalus panzeri*. Tokom juna meseca prisustvo odraslih jedinki ove cikade registrovano je u pojedinim usevima kukuruza na našem području.

Odrasle jedinke cikade javljaju se u junu. Hrane se floemskim sokovima na biljkama kukuruza, i ukoliko su zaražene prenose fitoplazmu i zaražavaju biljke kukuruza. Ženke polažu jaja tokom avgusta pored korena kukuruza. Larve se do trećeg razvojnog stupnja hrane na korenu kukuruza. Setvom ozime pšenice na polju na kome je bio kukuruz prisutne larve će nastaviti razvoj na korenu pšenice. Prezimljava treći larveni stupanj na korenu pšenice. Na proleće larve prolaze kroz četvrti i peti razvojni stupanj, da bi u junu došlo do pojave odraslih jedinki koje odlaze na biljke kukuruza. Ova cikada ima jednu generaciju godišnje.

Najznačajnija mera u cilju suzbijanja crvenila kukuruza je plodored, pri čemu treba izbegavati setvu pšenice na parcelama na kojima je gajen kukuruz, i na kojima su registrovani simptomi crvenila. Ovim se prekida razvoj cikade, znatno smanjuje njena brojnost, kao i rizik od pojave crvenila kukurza u narednoj sezoni. Takođe se preporučuje suzbijanje korova na uvratinama, poljskim putevima, kanalima, kao i rubnim delovima parcela, jer predstavljaju prirodne rezervoare ove bolesti.

Bojana Karapandžić, dipl.ing.polj.

Upotreba stajskog đubriva - zapostavljena

Prilikom osnovne obrade zemljišta, zajedno sa osnovnom obradom treba uneti organska i mineralna đubriva. Cilj primene organskog đubriva je povećanje biološke aktivnosti zemljišta, a samim tim i njegove plodnosti. Unošenjem organske materije popravljaju se fizičke, biološke i hemijske osobine zemljišta.

Poljoprivrednici koji se bave stočarstvom i na svom gazdinstvu imaju proizvodnju stajnjaka tokom jeseni koriste transportuju stajnjak do parcela. Transport stajskog đubriva poskupljuje njegovu primenu, a često je neophodna i dodatna radna snaga. Uz to, mnogi poljoprivrednici moraju da kupe stajnjak pa kad na to dodaju i zahteve transporta i rasturanja đubriva, često i odustanu od upotreba ovog organskog đubriva

Iz ekonomskih i organizacionih razloga, upotreba stajskog đubriva u našoj zemlji vrlo često biva zapostavljena. Primenom organskih đubriva unose se i korisni mikroorganizmi u zemljište, a istovremeno se aktivira njihov rad. Cilj primene organskog đubriva je povećanje biološke aktivnosti zemljišta, a samim tim i njegove plodnosti. Unošenjem organske materije popravljaju se fizičke, biološke i hemijske osobine zemljišta. Osim toga što je izvor najvažnijih hranljivih materija neophodnih za razvoj biljke, stajsko đubrivo bogato je i mikroorganizmima i bakterijama, koje veoma povoljno deluju na strukturu zemljišta.

Važno je da se stajnjak po parceli primeni što ravnomernije, da ne bi došlo do nejednake bujnosti useva i njihovog poleganja na mestima gde je rasturena veća količina stajskog đubriva.

Stajnjak treba rasturiti neposredno pred osnovnu obradu zemljišta. Po nanošenju potrebno ga je zaorati da bi se smanjili gubici azota koji nastaju ako se stajnjak ostavi na parceli mnogo pre obrade. U zavisnosti od toga da li je zemljište teže ili lakše stajnjak je potrebo zaorati pliće, odnosno dublje. Pri plićem zaoravanju stajnjaka

nedostatak je što ga oruđa za dopunsku obradu zemljišta iznose na površinu. Nekada se rastura i svež stajnjak. Iako ima manje gubitke, jer nema skaldištenja ovog đubriva napomena je da se ovakvo đubrivo ne treba rasturati u periodu blizu setve ili sadnje. Naime, burno razlaganje stajnjaka može oštetiti mlade biljke ili seme pri klijanju. Svež stajnjak ima i druge nedostatke. Teže ga je rasturiti zaorati, a sporije se i razlaže i deluje.

Količina stajnjaka koja se preporučuje za rasturanje zavisi od osobine zemljišta i klime ali i kvaliteta stajnjaka i zahteva useva. Najčešće se đubri količinom 20 do 40 tona po hektara. Pre upotrebe stajnjaka svakako je potrebno uraditi agrohemijsku analizu zemljišta na osnovu koje stručno lice daje preporuku. S obzirom na to da stajnjak ima produženo dejstvo preporuka je da se na težim zemljištima unosi na svakih četiri do pet godina, ilovači tri do četiri godine, a na lakišim dve do tri godine.

U sistemu intenzivne poljoprivredne proizvodnje relativno je niska koncentracija hraniva na težim zemljištima pa je preporuka da se stajnjak kombinuje s odgovarajućom količinom mineralnih hraniva, a sve na osnovu rezultata analize zemljišta kao i potreba useva.

Jelena Stojilković

SUZBIJANJE KOROVA U RASADNICARSKOJ PROIZVODNI VOĆAKA I VINOVE LOZE

S obzirom na to je koren mladih sadnica neposredno po zemlji uz korišćenje herbicida u suzbijanju krovskih biljaka može doći do novčanih šteta. Zbog toga, posebnu pažnju treba obratiti na izbor herbicida u suzbijanju samikličnih biljaka u rasadničarskoj proizvodnji. Priprema se primenjuju u redovima, dok se među redovnim korovima mogu podmirivati mehanizovano. Zbog fitotoksičnosti za zdravlje kulture, prilikom tretiranja treba koristiti štitnik nizak pritisak kako bi se sprečilo zalivanje kapi na zelenim delovima gajenih biljaka. Za vreme rada je obavezno nositi zaštitno odelo, rukavica i sredstva za zaštitu očiju i lica.

U proizvodnji jednododišnjih sadnica mogu se primeniti:

a.m. parakvat-dihlorid (preparati: GALOP, AGRAM) za suzbijanje jednogodišnjih travnih i širokolisnih krava, kadi korova dostigao visinu od 8-15 cm, u količini od 3 l / ha. Ovi herbicidi spadaju u grupu kontaktnih preparata, suzbijaju samo nadzemnu zelenu masu, ne uništavaju koren sistem, tako da se lečenje mora ponovo pojaviti u određenom trenutku. Ovi preparati se mogu primeniti 3 dana pre sete ili sadnje. Parakvat se transportuje isključivo ksilemom. Ukolično herbicid dozpu na list voće sjednice može doći do fitotoksičnosti (pojavu ožegotina na listu). Uvenučie i desikacija nastupaju za nekoliko sati posle primene po sunčanom vremenu, a kompletna necroza lista je za 1-3 dana. Tokom godine ovi preparati mogu se primeniti samo jednim.

a.m. glifosinalni-aluminijum (preparati: BASTA-15, FINALE-15) za suzbijanje jednogodnogodišnjih i višedijih krava, travnih i širokolisnih, u fazi intenzivnog razvoja, u količini 4,5-7,5 l / ha). Ovi herbicidi imaju kontaktno poslovanje sa određenim sistemskim aktivnostima. Složenost se dešava samo po listovima predominantno od baznog do gornjeg lišća. Ako preparat dospe na zelene delove gajenih biljaka može doći do fitotoksičnosti. Trebaju voditi računa prilikom primene preparata i štitnicama za zaštitu voće sednice. Preparati se mogu primeniti jednim ili dva puta (u dvostrukom primeni, u količini od 5 + 5 l / ha).

U proizvodnji dvogodišnjih sadnica mogu se primeniti:

a.m. glifosat (preparati: CLINIC 480 SL, VULKAN, DOMINATOR, COSMIC-36, GLIFOSAT SL 480, ROUN-DAP, GLITOTAL, AGROTOTAL 480-SL, URAGAN SISTEM, GLIFOL, BOOM-EFEKT, PIROKOR i drugi za suzbijanje jednogodišnjih i viših, Ugljenični korova, u fazi intenzivnog porasta korova, kada su korovi visine 15-40 cm, u količini od 4-6 l / ha, u zavisnosti od vrste krova. Ovo su totalni herbicidi kao da su prilike čovjeku primenjene moraju voditi raku na preparat ne do dospeća na gajene kulturi, može se doći do današnjeg trajnog oštećenja (sušenja) .Tretiranje korova ne treba zaoštriti ili frezirati najmanje 2-3 nedelje nakon primene. godine mogu se primeniti dva puta.

Mr. Gordana Jovanović

Pravilna upotreba prskalice ili atomizera

Zaštita bilja svakako je jedna od važnijih mera u održanju biljne proizvodnje, kako u pogledu dostignutog nivoa proizvodnje, tako i s aspekta zaštite i očuvanja okoline.

Zbog toga je važno da svaki rukovalac prskalicom zna pravilno da rukuje s istom, jer će samo na taj način moći pravilno da obavi potrebne tretmane.

Obavljajući pravilno sve neophodne tretmane moguće je ostvariti i određene uštede, koje nisu zanemarljive. Zato je potrebno podsetiti se nekih tehničkih detalja koji će omogućiti da kvalitetno sprovedemo mere zaštite.

Kvalitet izvođenja zaštite bilja zavisi od više faktora a to su:

1. Tehnički

Radni pritisak prkalice,

Vrsta (konstrukcione karakteristike) rasprskivača – dizne,

Veličina otvora rasprskivača – dizne,

Brzina kretanja prskalice !!!

2. Zemljišni:

Veličina strukturnih agregata zemljišta,

Pokrivenost površine biljnim materijalom (korovom),

Brojnost štetnika.

Klimatski faktori

Brzina vetra,

Temperatura vazduha,

Relativna vlaga vazduha.

Osnovni problem u primeni pesticida je taj što savremene pesticide primenjujemo korišćenjem neodgovarajuće tehnike – prskalice - za primenu pesticida.

Procentualno gledajući, skoro 80% prskalice kod farmera nema odgovarajuća tehnička rešenja za kvalitetnu primenu pesticida. to podrazumeva tehničku opremljenost korišćenih uređaja, i ispravnost uređaja.

Šta mora imati svaka prskalice, pri tome da bude ispravno, da bi valjano ispunila svoj osnovni zadatak?

Pre svega to je da ima kvalitetnu distribuciju primenjenog sredstva po branjenoj površini. To je moguće ostvariti samo ako imamo ujednačen protok tečnosti na pumpi i ravnomeran protok po svakom rasprskivaču – dizni.

Ovo podrazumeva da postoji kvalitetan način regulacije neophodnog pritiska u svim elementima sistema i da se ostvari mogućnost kontrole protoka na svakom rasprskivaču. Rasprskivači su izlazni elementi prskalice i od njihovog stanja i zavisi kvalitet.

Podrazumeva se da priključno vratilo traktora ima na izlazu 540 o/min, da je pritisak u komori na pumpi identičan kojim tretiramo, da se tretiranje obavlja sa predviđene visine – prema karakteristikama dizne i da su one zakrenute pod odgovarajućim uglom.

Rasprskivači određuju veličinu kapljica, oblik i ugao izlaznog mlaza, količinu tečnosti i kvalitet pokrivanja branjene površine. Struktura i spektar kapljica u mlazu je veoma važan parametar rasprskivača, a od njega zavisi preciznost depozicije, tj. količina zaštitnog sredstva na branjenoj površini. Veličina kapi, koja najviše zavisi od veličine izlaznog otvora rasprskivača i radnog pritiska, određuje strukturu i spektarkapljica u mlazu.

Osim navedenih parametara, na kvalitet rada rasprskivača utiču i drugi parametri, kao što su visina rasprskivača iznad objekta prskanja, razmak rasprskivača na krilu prskalice i ugao zakretanja mlaza.

Otvori rasprskivača su malih dimenzija, tako da je neophodno redovno održavati rasprskivače i kontrolisati stanje njihovih otvora, kako bi se sprečilo da oštećen ili istrošen rasprskivač bude i dalje u upotrebi.

Radni pritisak određujemo na osnovu konstrukcionih karakteristika izabrane dizne, i mogućeg protoka tečnosti koju ta dizna ostvaruje na 2,8 bar-a, ili oko 3 atmosfere.

Povećanje pritiska direktno povećava udeo sitnijih kapi koje su onda više podložne driftu. Zabluda je da se malim povećanjem pritiska može povećati norma tretiranja. Da bi duplo povećali količinu tečnosti na izlazu iz dizne neophodno je najmanje četiri puta povećati pritisak što odmah dovodi do pogoršanja strukture kapi, pa

je rezultat veliki drift – zanošenje što nije dobro.

Apel svim onim koji obavljaju tretmane je da koriste originalne – atestirane – dizne, koje su neznatno skuplje od onih koje se prodaju na pijaci se mogu kupiti jeftinije, a na njima nije moguće pročitati ime proizvođača, niti neku od drugih standardnih oznaka. Koristite dizne bilo kog od renomiranih proizvođača dizni na kojima možete pronaći sve neophodne podatke.

Najbolji način utvrđivanja oštećenosti rasprskivača je upoređivanje protoka starog rasprskivača sa novim (istog tipa i veličine). Svi rasprskivači kod kojih je primećeno povećanje od 10 – 15 %, od teoretske vrednosti moraju se zameniti.

Igor Ristić, mast.inž.

za period 27.08. - 02.09.2018. godine

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	110	100	95		90
Breskva (Peach)	70	60			80
Grožđe-belo ostalo (Grapes-white other)	70		70		80
Grožđe-crno ostalo (Grapes-black other)	75		70		80
Jabuka-ostale(Apples-other)	40	60	50		50
Kruška (Pear)	60	60	60		80
Limun (Lemon)	180	250	230		
Nektarina (Nectarine)	80	70	65		80
Orah (Walnut)	900				800
Pomorandža (Orange)	120	120	130		
Šljiva (Plum)	85	30			80
Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Boranjia (Green beans)	80				100
Brokoli (Broccoli)	130				
Dinja (Melon)	50		40		40
Karfiol (Cauliflower)	100	100	45		130
Krastavac-komišon (Baby cucumber)	70		80		100
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	40	40	40		
Krompir (Potato)	40	35	30		30
Kupus (Cabbage)	20	25	20		
Lubenica (Watermelon)	30		25		25
Luk beli (Garlic)	200	200	200		
Luk-crni (Onion)	40	40	40		
Paprika-babura (Pepper-babura)	65	60			
Paprika-ostala (Pepper-other)	70		45		
Paprika-šilja (Pepper-shilja)	70	60			
Paradajz (Tomato)	60	40	40		50

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za peri od 27.08. – 02.09.20

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija											Kikinda			
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar				
Bikovi	>500kg	SM	220	200	160	280											
Dviske	sve težine	sve rase	220	200	160	150											
Jagnjad	sve težine	sve rase	250	220	230	220	240	300	270	270	270						
Jarad	sve težine	sve rase	200	200	200	160	230	200				230					
Junad	350-480kg	sve rase									220						
Junad	>480kg	sve rase								250							
Koze	sve težine	sve rase					150	110					140				
Krave za klanje	sve težine	HF															
Krave za klanje	sve težine	SM				160				150	150						
Krmače za klanje	>130kg	sve rase			130	120	120										
Ovca	sve težine	sve rase	160	160	120	120	160	150			110	160	150				
Prasad	16-25kg	sve rase	220	190	190	160	240	220	280	210	230	210	260				
Prasad	<=15kg	sve rase	230	200	200		230		280	210	240		300				
Telad	80-160kg	HF															
Telad	80-160kg	SM				500				360		470					
Tovljenici	80-120kg	sve rase	170	150	160	170	140	160	140	160			140				

AGROPONUDA

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Realizovane agroponude savetodavaca PSSS Leskovac

Dalibor Cvetanović 8 agroponuda

Dejan Randelović 8 agroponuda

Aleksandar Mitić 20 agroponuda

Boban Stanković 8 agroponuda

Jelena Stojiljković 9 agroponuda

Nanad Stefanović 12 agroponuda

Igor Ristić 8 agroponuda

Gordana Jovanović 8 agroponuda

Mirjana Petrović 14 agroponuda

Bojana Karapandžić 17 agroponuda

Agroponuda omogućava marketing informacije o ponudi voća, povrća, žive stoke i žitarica. Ova berza poljoprivrednih proizvoda koju je pokrenulo Ministarstvo poljoprivrede plasira informacije o ponudama proizvođača koji se bave voćarstvom, povrtarstvom, ratarstvom i stočarstvom.

PSSS Leskovac sa svojim savetodavcima, pomoći će Vam u plasmanu viškova proizvoda proizvedenih na vašim gazdinstvima.

Poljoprivredni proizvođače posetite internet stranicu www.agroponuda.com ili nam se obratite ukoliko VI žele da ponudite svoj proizvod.

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Za sve informacije iz oblasti poljoprivredne proizvodnje možete se obratiti
POLJOPRIVREDNOJ SAVETODAVNOJ I STRUČNOJ SLUŽBI LESKOVAC
tel. 016/212-246, fax. 016/254-639

Direktor Dalibor Cvetanović, 064/8110752

Savetodavna služba za ratarstvo i povrtarstvo

dipl. ing. Boban Stanković, 064/6454743, 016/273-364
mast. ing. Jelena Stojilković, 064/8110750

Savetodavna služba za voćarstvo i vinogradarstvo

dipl. ing. Nenad Stefanović, 064/6454738
dipl. ing. Dalibor Cvetanović, 064/8110752
mr Aleksandar Mitić

Savetodavna služba za stočarstvo

mr Dejan Randelović, 064/6454732, 016/237-362

Savetodavna služba za melioracije

dipl. ing. Igor Ristić, 064/8110751

Savetodavna služba za zaštitu bilja

mr Gordana Jovanović, 064/6454735, 016/244-243
dipl. ing. Mirjana Petrović, 064/6454737, 016/237-363
dipl. ing. Bojana Karapandžić, 064/8110753